

JOŽE ŽOHAR

Brezimeni

Dolg je dolg

Brod na produ. Analiza slepega zaleta. Ah, ta daljava med diluvijem in danes! Obdukcija utopljenega deteta. Gnezdo v duplini nezgodene dobe nikoli dopleteno. Kje sva bila, ko naju nikjer več ni bilo – za naju? Vzdih z dna nikomur ničesar ne izda. Tih menih v raju raja.

Neulovljiva se loviva v ustih mestnega čuvaja, obdana z mladimi labodi. Veja orhideje zate. In tenja stenja s stene zame. Klini k lini, iz katere gledajo spomini. Kako blizu se lahko povzpneva, obtežena z lastno težo Časa? Sva izpovedana? Se še slišiva? V noč poslušava.

Strah s treh streh: za vkopani plot zablod vodi komaj vidna sled. Po njej nekdo se vrača sam in težkih nog. Za njim zaman privandra dobri duh prekrtachenih podob. Premalo sva spet ista od nekoč, potonjena v potoniko. Molk je volk. Vijaj, vijaj se, spirala. Dolg je dolg.

Ti si v tisi

Na platnu pokrajina z lici one iz začelja in sedanje. Popotnemu zastane dih. Sem tu za ponovno zbliževane? Pogled, razpet nad sliko, z nje briše prah. Kdo vabi? Nihče? Ta žalost še. In ti. Njen, tvoj glas, oddaljen nagovarja mene, ki mu ne odgovarjam. Gostim se, gost.

Mila mesečina, mesečnik mesenih usten. Veter s puste. Ples drevesnih krošenj. V njih obrisi človeških glav, plesočih z njimi. Kateri v kateri sem jaz? Sem brest, hrast, topol, javor ali bor? Sem opolnoči folklorično s šmarnico omamljen, še priseben ali že nekoliko nor?

Med drevjem: z njim diham, pošumevam, srkam zrak, sok
površja in globine, da me vrne v sanjavost in vonjave
jutranjih ur, ki so nekoč zdavnaj nevrnljivo oddrvele
v razkošni kočiji brez zavor. A kje si tu ti, iskana?
Naj se vsedem v sedem ran. In ti vtisi: ti si v tisi.

Jesen je sen

Ali res nisva čisto izgorela, ugasnila? Drug v drugem
živa, žalna, neizpeta pesem. Požirek iz požara, zakaj
se nisva v zublju zore izpolnila? Rumeni brezov list,
dan med strani angleškega slovarja. In tesnoba. Tvoja
roka v moji vmesni dobi nove gube je glasno prištelala.

Bilo je sonce kakor zdaj, s toploto že v zatonu. Bilo
je vse kot zdaj, mehko, kakor zglavje za jesenski sen
v zamudi, sen vnaprej. Pred razpotjem, v nebo vpijoči
molk besed, zajezjenih na jeziku. In slutenje nevihte,
plohe. Zbeگان beg mravelj v mravljinjak. Mik k umiku.

Bil je klic meglic v svet. Odziv. Kri v krik, ostrem
kakor britev. Polet na sivem orlu nekam v presaditev.
Tam, v trajanju minulega, prisili odpadanja, puljenju
pomena z imen, tam, v grobstih prisvojenega obzorja
grobovi sanj. Midva pa tu! In resnično. Jesen je sen.

Brezimeni, kot brezi, meni

Neskončnost dolgočasje, ki ubija, da bi preživelo. O,
begavo iskanje v pozabi pozebe se ne bo več ponovilo.
Strah-o-petje: od oddirjane, razbite kočije ni ostalo
niti ogrodje. A kje trohni nedonošenec mrtve poezije?
Preden se zjočeva po otročje, na sebe položiva venec.

Blizu, še preblizu breza, včasih zelena, rjava, siva.
Včasih kakor živahno, zaljubljeno dekle, včasih kakor
mrjoča dama z razpuščenimi lasmi, a lubje vedno belo.
V njem noževa zarezja. Iz nje prozorna, drseča kaplja,
kakor solza. V tej kaplji jaz. V tem jazu ti, boleča.

Pastir, pastirica, pasijon in pastoral. Sva bila zato tam, da bi pasla, pela gričevnato krajino? Izgubljeni srčni stiki. A srce tiste zemlje vedno bije, dremlje. Nisva več v njeni sliki. Čas je dal nov pomen izrazom v besednjaku, enako tebi, brezimeni, kot brezi, meni.

Vrani v rani

Nad dolino in jezerom zgrinja se zavesa. Večerni zvon je zdavnaj že odbil broneni ton, ki pa bi lahko doprl do naju tudi z otočka na ogledalu. Nekje so zaigrali, poskočno, podalpsko. Veselica? Mogoče. Visoko na živi skali grad in midva od mrtvih vstalih. Se doživljava?

Obraza v odrazu starega in novega odseva. Razmejenost med njima, nama, kakor noč od dneva. Vedno dotaknjena na obeh straneh, a vedno razmaknjena. Koliko stopnic! Toneva v meglo. Drevo, sloneče drevo. Brez posluha sem, brez strun. Zrem. V oko me kljuva kos brezkljun.

Šum penine, zlate. Na desetletja, ki so se raztresla, zate, zame. Na pridržano, vse sesuto silo ognjenika, ki naju s pepelom ni pokrila kot Pompeje, ne shranila v življenje za pozneje. Na knjigo, ki sva jo prebrala in zaprla, preden je nastala. Med listi vrani v rani.

* Cikel Brezimeni je iz rokopisa zbirke Obiranje limon, ki bo naslednje leto izšla pri Pomurski založbi.